

Nguồn : không biết rõ

Huế: làng Việt cổ xưa nhất ở Đàng Trong ... Phước Tích được công nhận "Di tích quốc gia"

Do Ngọc Khánh MC 72 giới thiệu

Làng cổ Phước Tích được thành lập vào khoảng thế kỷ 15, gần với thời gian mở mang bờ cõi về phương Nam của Đại Việt.

Lúc đầu làng có tên gọi là Phúc Giang với mong muốn rằng đây sẽ là một vùng gần sông nước nhiều phúc lộc. Đến thời Tây Sơn, Phúc Giang được đổi thành Hoàng Giang, để nhớ đến dòng họ khai canh lập làng. Qua đời Gia Long, làng được đổi tên thành Phước Tích, như là mong muốn của người dân được tích lũy phúc đức cho con cháu.

Với ước mong đó, các thế hệ dân cư của làng đã tiếp nối truyền thống, xây dựng cho mình một làng quê tươi đẹp với những nét văn hóa cổ kính, như cảnh quan kiến trúc của làng mang đậm triết lí phương Đông, như văn hóa làng nghề, dòng họ, xóm và đặc biệt là hệ thống đình, chùa, đền, miếu, nhà rường cổ.

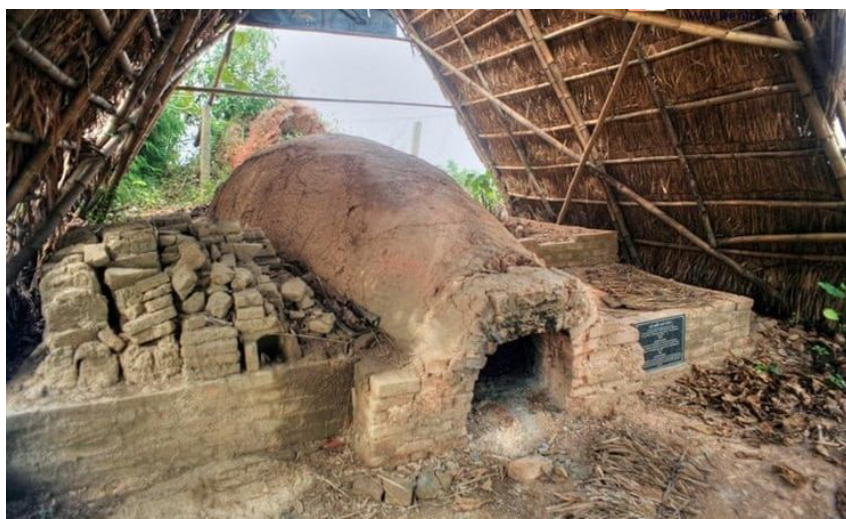

Làng Phước Tích đến nay vẫn còn lưu giữ những di sản vật thể vô giá vừa cổ kính, vừa đồ sộ. Trong tổng số 117 nóc nhà của làng, hiện còn tới 27 ngôi nhà cổ, đa số là nhà rường 3 gian hai chái và 10 nhà thờ họ cổ. Trong đó có 12 nhà rường của các gia đình được xếp vào loại có giá trị đặc biệt.

Cùng với việc lập làng, những lưu dân phía Bắc vào đây mang theo nghề gốm và qua thời gian đã làm nên tên tuổi hàng gốm Phước Tích. Cả làng có 12 lò suốt ngày đêm đốt lửa nung gốm. Hàng ra lò được vận chuyển bằng thuyền từ bến sông Ô Lâu đưa đi bán ở các tỉnh lân cận như Quảng Trị, Quảng Nam, Quảng Ngãi và xa hơn nữa...

Sản phẩm gốm Phước Tích hiện vẫn được nhiều người già trong làng lưu lại như tráp, chậu, om, niêu, âm, tộ, cối tiêu, bình vôi, chum, ghè... Nhiều vật dụng trong hoàng cung triều Nguyễn hiện còn được lưu giữ tại Bảo tàng Mỹ thuật cung đình Huế có gốc gác từ làng gốm Phước Tích.

Một nét đặc trưng khác ở Phước Tích là cấu trúc nhà vườn được ngăn cách bởi những hàng chè tàu xanh, thẳng tắp, gọn gàng. Người Phước Tích chồng tàu xanh để ngăn cách giữa các ngôi nhà vườn cổ với nhau, nhưng hàng rào chỉ cao tới hông người lớn, nhà này có thể nhìn sang được nhà bên. Người Phước Tích vẫn hay nói đùa là hàng rào “ngăn mà không cách”. Đa phần người làng Phước Tích bây giờ làm nghề bác sĩ và giáo viên. Với hơn 300 nhân khẩu mà trong làng có tới hơn 40 giáo viên.

Theo nhận xét của Kiến trúc sư Hoàng Đạo Kính thì: "Cấu trúc và tổ chức không gian làng Phước Tích có thể được coi là điển hình cho mô hình cư trú nơi thôn quê của người Việt ở vùng Bắc Trung Bộ. Đó là cấu trúc mở với những căn nhà trong vườn, nhà vườn. Ở Phước Tích, quý kiến trúc cổ và cũ, song cảnh quan và vườn được bao quanh thì lại rất trẻ và tràn đầy sức sống".

Một nét độc đáo khác nữa trong kiến trúc nhà vườn ở Phước Tích là gia đình nào cũng có một bể chứa nước trong sân và hai chiếc gàu múc nước dựng gần đấy. Tìm hiểu ra mới biết, do ngày xưa nhà nào cũng có lò nung gốm, mà nhà rường thời trước lợp mái lá nên hay xảy ra hỏa hoạn. Công dụng của bể nước và gàu dùng để phòng khi có hỏa hoạn chủ nhà có thể tự chữa cháy.

